

PLUSS-FONDENE

FONDSFORVALTNING AS

*Retningslinjer for ansvarlig og bærekraftig forvaltning
av verdipapirfond i Fondsforvaltning AS*

Styrebehandlet 5. juni 2025

FONDSFORVALTNING AS
Snarøyveien 36
Postboks 1043 Forneburingen, 1307 Fornebu
Tlf: 23 00 12 50, E-post: post@fondsforvaltning.no
Web: www.fondsforvaltning.no

Formål

Fondsforvaltnings målsetning er over tid å skape høyest mulig avkastning til fondenes andelseiere innen det enkelte verdipapirfonds mandat. Selskaper som er bevisst sitt ansvar i bred forstand, herunder god håndtering av vesentlige forhold innenfor pilarene *miljø, samfunnsansvar og selskapsstyring/eierskapsutøvelse* (ESG), og som til enhver tid opererer innenfor gjeldende lover og regler for sin virksomhet, mener vi har størst forutsetning for langsiktig verdiskapning.

Fondsforvaltning AS vil i forvaltningen av sine verdipapirfond vise aktsomhet i forhold til allment aksepterte etiske investeringskriterier, samt hensynta bærekraftsrisiko i våre investerings-beslutninger. Retningslinjene skal bidra til ansvarlig og bærekraftig forvaltning av andelseiernes investeringer i PLUSS-fondene, og vil være en integrert del av selskapets analyse- og investerings-prosess.

Retningslinjene gjelder samtlige fond (PLUSS-fondene) forvaltet av Fondsforvaltning AS og er gjenstand for løpende vurdering.

Forankring

Fondsforvaltning AS har innlemmet kriterier for bærekraftige og ansvarlige investeringer tilknyttet forvaltningen av PLUSS-fondene. Vi vil søke å avdekke selskapsspesifikk ESG-relatert risiko ved å støtte oss på anerkjente leverandører av bærekraftsinformasjon, samt vurdere enkelt-investeringenes geografiske tilhørighet og bransjetilknytting. Forvalterne vil også innhente informasjon direkte fra selskapene.

Forvaltningen skal være i tråd med anerkjente etiske retningslinjer nedfelt i FNs Global Compact's 10 prinsipper om menneskerettigheter, arbeidsforhold, miljø og korrupsjonsbekjempelse. Disse kriteriene er bl.a. ivarettatt gjennom de etiske retningslinjene til Statens Pensjonsfond Utland (SPU). Vi betrakter dette som målestokk for etiske retningslinjer i Norge. Selskaper utelukket av SPU er også som et minimum utelukket fra PLUSS-fondenes investeringsunivers. Dersom PLUSS-fondene er investert i et selskap som blir utelukket fra SPU av etiske hensyn, skal PLUSS-fondene selge seg ut av det aktuelle selskapet innen rimelig tid. For øvrig forvaltes fondene i samsvar med internasjonalt anerkjente prinsipper og konvensjoner, herunder OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse," utarbeidet av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES).

Bærekraftige og ansvarlige investeringer

Vi integrerer bærekraftsrisiko i våre investeringsstrategier, dvs. at vi tar hensyn til ESG-relaterte utfall som kan være av både positiv og negativ karakter.

PLUSS-fondene skal bevisst ikke investere i selskaper som opererer i strid med lover og regler i de land de opererer i, eller som bryter internasjonalt anerkjente konvensjoner som:

- FNs internasjonale konvensjoner om menneskerettigheter
- FNs konvensjoner om barnets rettigheter
- FNs konvensjoner mot rasisme
- FNs konvensjoner om urbefolkning og stammefolk
- FNs konvensjoner mot diskriminering mht. kjønn eller seksuell legning

PLUSS-fondene skal heller ikke være investert i selskaper det anses å være en uakseptabel risiko for å medvirke til:

- Grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene som for eksempel drap, tortur, frihetsberøvelse, tvangsarbeid, de verste former for barnearbeid og annen utnyttning av barn
- Alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner
- Alvorlig miljøskade
- Grov korrupsjon
- Andre særlige grove brudd på grunnleggende etiske normer

PLUSS-fondene skal som et minimum ekskludere selskaper utelatt fra SPU, men har i tillegg valgt å ekskludere i sin helhet selskaper som opererer innenfor områdene *gambling*, *kontroversielle våpen* (anti-personellminer, klyngeammunisjon, kjemiske våpen, biologiske våpen og atomvåpen), samt selskaper som *utvinner kull* og/eller selskaper som benytter *kull i sin kraftproduksjon*. Eksklusjonskriteriene vil slik vi ser det redusere bærekraftsrisiko i fondene.

PLUSS-fondene er for øvrig konsentrert rundt de toneangivende, etablerte og anerkjente selskapene. Våre fond har mandater rettet mot de etablerte og velutviklede markedene (det vil si de vestlige markedene).

Fondsforvaltning AS kan ikke garantere at vi til enhver tid kjenner til alle vesentlige forhold vedrørende et selskaps etiske adferd.

God styringspraksis

God selskapsstyring kan styrke den generelle tilliten til et selskap og dermed øke verdier over tid til beste for alle interessenter. På samme måte kan dårlig selskapsstyring være ødeleggende for en bedrift over tid. Fondsforvaltnings mål for eierstyring er å bidra til at andelseierne oppnår best mulig risikojustert avkastning.

Selskapene det investeres i skal styres i tråd med Fondsforvaltning AS sine retningslinjer for ansvarlige og bærekraftige investeringer. Dette innebærer at det respektive selskap blant annet etterlever nasjonal lovgivning og internasjonale anerkjente prinsipper og konvensjoner, og ikke kommer i brudd med eksklusjonskriteriene. Fondsforvaltning AS forventer at selskapene følger:

- OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper
- OECDs prinsipper for eierstyring og selskapsledelse
- Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES)

Etterlevelsen av disse vil bli overvåket gjennom offentlig tilgjengelig informasjon, samt data fra tredjeparts leverandører. De retningslinjer som gjelder for corporate governance for fondsforvaltere i Norge stammer fra Verdipapirfondenes Forening (VFF). Disse retningslinjene er i samsvar med "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse," utarbeidet av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES). Disse retningslinjene ligger til grunn i vårt syn på og vår holdning til corporate governance. Fondsforvaltning har også egne retningslinjer for bruk av stemmeretten (ligger tilgjengelig på vår hjemmeside).

Fondsforvaltning AS som ansvarlig forvalter kan engasjere seg på vegne av fondene, enten alene eller som en del av en gruppe, dersom vi mener det er nødvendig for å ivareta andelseiernes interesser. Det vil imidlertid foreligge en avveining mellom ressursbruk og innflytelse i utøvelsen av eierskapet. Med dette menes at det i enkelte tilfeller kan være mer hensiktsmessig å avhende et selskap fremfor å initiere ulike former for engasjement.

Utøvelse av eierskap vil også indirekte bli ivaretatt ved å følge de etiske retningslinjene til SPU. En del av deres strategi er å utnytte den påvirkningskraft petroleumsfondet har i lys av å være en av de største aktørene i det globale investeringsuniverset. SPU publiserer sin strategi med hensyn til hvilke selskaper som til enhver tid er ekskludert. Ved brudd på retningslinjene for bærekraftige og ansvarlige investeringer skal for øvrig det respektive selskapet avhendes. Dette skal gjøres på en måte som sikrer best mulig verdier for våre andelseiere.

Offentliggjøringsforordningen (SFDR)

Offentliggjøringsforordningen berører grad av opplysnings- og rapporteringskrav for forvaltningsselskaper, og de respektive finansielle produktene som tilbys. Kravene vil blant annet avhenge av hvordan bærekraftsrisiko er integrert i investeringsbeslutninger, hvorvidt man eventuelt fremmer bærekraftige investeringer eller har bærekraftige investeringsmål, samt hvordan dette markedsføres. SFDR (Sustainable Financial Disclosure Regulation) Artikkel 8-produkter omfatter produkter som *fremmer miljømessige eller sosiale egenskaper og investerer i selskaper som overholder «good governance practices»*, men som ikke nødvendigvis har bærekraftige investeringsmål.

PLUSS-fondene er kategorisert som artikkel 8 gjennom anvendelse av eksklusjonskriterier. Fondene har ikke forpliktet seg til en andel bærekraftige investeringer (definert som en økonomisk aktivitet som bidrar til et miljømål eller et sosialt mål, forutsatt at investeringene ikke gjør betydelig skade på et miljømål eller et sosialt mål, og at foretakene det er investert i, følger god styringspraksis). Dette er imidlertid ikke til hinder for at slike investeringer gjøres i de respektive fond. Det kan bli aktuelt å binde seg til en minsteandel på et senere tidspunkt. I utgangspunktet fordrer det en mer unison metodikk, herunder standardiserte terskelnivåer, samt mer pålitelige, tilgjengelige og sammenlignbare ESG-data på de respektive enkeltinvesteringene. Dette vil redusere den skjønnsmessige vurderingen av hvorvidt en økonomisk aktivitet defineres som bærekraftig eller ikke, og bedre sammenligningsgrunnlaget på tvers av fond.

Principal Adverse Impact – PAI

PLUSS-fondene skal etter beste evne og gitt tilgjengelige data hensynta de viktigste negative påvirkningene på bærekraftsfaktorer (les: miljømessige, sosiale og arbeidsrelaterte forhold, samt forhold som angår menneskerettigheter og bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser) i investeringsbeslutningene. Dette innebærer at de respektive fondene vurderer og søker å dempe negative påvirkninger på følgende indikatorer:

Obligatoriske (foretak)

- 1) Klimagassutslipp (miljø)
- 2) Karbonavtrykk (miljø)
- 3) Klimagassintensitet (miljø)
- 4) Eksponering mot selskaper som driver virksomhet i sektoren for fossilt brensel (miljø)
- 5) Andel av forbruk og produksjon av ikke-fornybar energi (miljø)
- 6) Energiforbruksintensitet per klimasektor med høy påvirkning (miljø)
- 7) Virksomhet med negativ påvirkning på områder som er følsomme for biologisk mangfold (miljø)
- 8) Utslipp til vann (miljø)
- 9) Andel av farlig avfall og radioaktivt avfall (miljø)
- 10) Manglende overholdelse av FNs Global Compact-prinsipper og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper (sosiale)
- 11) Ingen prosesser og ordninger for å overvåke at FNs Global Compact-prinsipper og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper overholdes (sosiale)

- 12)** Ujustert lønnsforskjell mellom kjønnene (sosiale)
- 13)** Kjønnsmangfold i styret (sosiale)
- 14)** Eksponering mot kontroversielle våpen (anti-personellminer, klynge-ammunisjon, kjemiske våpen og biologiske våpen) (sosiale)

Frivillige (foretak)

- 15)** Investeringer i foretak uten tiltak for reduksjon av karbonutslipp (miljø)
- 16)** Ingen retningslinjer for menneskerettigheter (sosiale)

PLUSS-fondene vil rapportere PAI-indikatorene på grunnlag av data levert av tredjepart (forvaltningsselskapet inngikk samarbeidsavtale med Datia (*Finana AB*) januar 2024). Dette vil rapporteres i årsrapporten for PLUSS-fondene, og vil bli publisert på forvaltningsselskapets nettside www.fondsforvaltning.no. Beregninger kan være gjort på grunnlag av ufullstendige eller unøyaktige data fra selskaper fondet er investert i eller fra tredjepart.

Integrering av bærekraftsrisiko er en del av den totale risikovurderingen for våre investeringsprodukter og det forventes derfor at ansatte med forvaltningsansvar har bærekraft i fokus gjennom alle investeringsbeslutninger (se også retningslinjer for Godtgjørelsesordningen tilgjengelig på vår hjemmeside). Alle ansatte i Fondsforvaltning AS skal være kjent med dette dokumentet, samt de prinsipper det henvises til. Compliance har ubegrenset adgang til å gjennomføre stikkprøver for å etterse at PLUSS-fondene forvaltes i tråd med disse retningslinjene.